

**महाराष्ट्र शासन
कामगार विभाग**

**महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार
कल्याणकारी मंडळ, मुंबई**

**३ रा वार्षिक अहवाल
सन २००९-१०**

महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याणकारी
मंडळ, मुंबई

अनुक्रमणिका

क्र.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
१.	संचालक मंडळ	१
२.	प्रादेशिक कार्यालये, त्यांचे पत्ते आणि सदस्यत्व	२
३.	बैठका व अंतर्गत लेखापरिक्षण	३
४.	रोख रक्कम, बँकेतील शिल्लक व प्रतिभूती	४ - ५
५.	स्थावर व जंगम मालमत्ता/ घसारा/ अहवाल वर्षातील जमा रक्कम	६
६.	अहवाल कालीन वर्षातील खर्च/कार्यक्रम / दावे	७
७.	निरीक्षणे / प्रस्ताव	८
८.	महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याणकारी मंडळ, मुंबई च्या ३१ मार्च २०१० रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या लेख्यांवरील भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचा स्वतंत्र लेखापरिक्षा अहवाल	९ - १३
९.	जोडपत्र	१४
१०.	लेख्यांवरील लेखापरीक्षा भाष्यांचा (Comments) परिणाम	१५

नमुना क्र. आठ

(नियम ४४ पहा)

महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याणकारी मंडळ, मुंबई
सन २००९-२०१० चा वार्षिक अहवाल

एक)	मंडळ		
१	संपूर्ण नोंदणीकृत पत्ता		कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, कामगार भवन, ई ब्लॉक, सी २०, बान्द्रा - कुर्ला संकुल, बान्द्रा (पुर्व), मुंबई ४०० ०५१.
२	घटित केल्याची तारीख	१	महाराष्ट्र शासन, उद्योग ऊर्जा व कामगार विभाग अधिसूचना दिनांक ४ ऑगस्ट, २००७
३	अध्यक्षाचे नाव	१	श्री. अरविंद कुमार कामगार आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई. २०-०२-२००९ ते २३-०५-२०११ पर्यंत
४	मंडळाचे सदस्य	(एक)	राज्य शासनाचे सदस्य
		१	संचालक औद्योगिक व सुरक्षा व आरोग्य, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
		२	अधीक्षक अभियंता व उप सचिव (इमारत), सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
		३	कल्याण आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य कामगार कल्याण मंडळ, मुंबई.
		४	उपसचिव, कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
		(दोन)	सदस्य सचिव
		१	कामगार उप आयुक्त (ग्रामिण शाखा), मुंबई.

	५	प्रादेशिक कार्यालये व त्यांचे पत्ते (कोणतेही असल्यास)	मंडळाची कोणतीही स्वतंत्र प्रादेशिक कार्यालये नाहीत. मंडळाचे काम, कामगार आयुक्त यांच्या कर्मचा-यांकडे व अधिका-यांकडे सोपविलेले आहे. कामगार आयुक्तालयाच्या प्रादेशिक कार्यालयांचे पत्ते पुढील प्रमाणे आहेत :-
			१ अतिरिक्त कामगार आयुक्त, कोकण विभाग, कामगार भवन, ई ब्लॉक सी-२०, बीकेसी, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०००५१.
			२ अतिरिक्त कामगार आयुक्त, इमारत क्र ५, पुणे-मुंबई मार्ग, शिवाजी नगर, पुणे-४११००५
			३ अतिरिक्त कामगार आयुक्त, भोसला चॅम्बर्स, घर क्र. २४०, सिव्हील लाईन, नागपूर-४४०००१.
			४ कामगार उप आयुक्त, मालजीपुरा, स्टेशन रोड, औरंगाबाद
			५ कामगार उप आयुक्त, उद्योग भवन, दुकान क्रमांक १८ व १९, ४ था मजला, आय टी आय सिग्नल जवळ, सातपूर, नाशिक-४२२००७.
६		श्रेणीनिहाय मंडळाच्या कर्मचा-यांची संख्या (प्रादेशिक कार्यालयांसह)	मंडळाचे कामकाज, कामगार आयुक्तालयाच्या अधिका-यांकडे व कर्मचा-यांकडे सोपविलेले आहे.
(दोन)		सदस्यत्व	
	(एक)	मंडळाकडे नोंदणी केलेल्या लाभार्थ्यांची संख्या	निरंक
	(दोन)	नोंदणीकृत नियोक्त्यांची संख्या:	निरंक
	(तीन)	लेखापरीक्षा कालावधीत नोंदणी केलेल्या लाभार्थ्यांची संख्या	निरंक

(तीन)	बैठका		
		वर्षामध्ये घेतलेल्या बैठकांची संख्या तारखेसह नमूद करा आणि अनुपस्थित असलेल्या सदस्यांची नावे	दोन
	अ.क्र	बैठकीची तारीख	अनुपस्थित असलेल्या सदस्याचे नाव
	१	१९-०५-२००९	निरंक
	२	१४-१०-२००९	निरंक
चार)	लेखापरीक्षण		
	(एक)	अखेरच्या लेखापरीक्षणाची तारीख	२००७-०८ ते २०११-२०१२ या कालावधीची लेखापरीक्षण, २८-०३-२०१२ ते ११-०५-२०१२ या कालावधीत करण्यात आली.
		मागील लेखापरीक्षणात कोणत्याही अनियमितता नमूद करण्यात आले आहेत काय, असल्यास, त्याच्या संबंधीची स्थिती नमूद करा	लागू नाही (पहिली लेखापरीक्षण)
पाच)	अंतर्गत लेखापरीक्षा		
	अ.	औपचारिक अंतर्गत लेखापरीक्षण पध्दती कार्यरत आहे काय?	वर्षभरात औपचारिक अंतर्गत लेखापरीक्षण पध्दती कार्यरत नव्हती.
	ब.	अंतर्गत लेखापरीक्षकाने हाती घेतलेली कोणतीही विशेष क्षेत्रे, असल्यास, त्यांची यादी द्या.	लागू नाही.
	क.	अंतर्गत लेखापरीक्षण कोणी केली? अंतर्गत लेखापरीक्षक लेखापरीक्षकांच्या नामिकेतील आहे किंवा कसे?	लागू नाही.
	ड.	शासकीय लेखापरीक्षक व अंतर्गत लेखापरीक्षक यांच्यामध्ये योग्य समन्वय आहे किंवा कसे?	लागू नाही.

	इ.	अंतर्गत लेखापरीक्षकाने केलेल्या शिफारशींचे मंडळाद्वारे पालन करण्यात आले आहे किंवा कसे, नसल्यास, स्पष्ट करा.	लागू नाही.
सहा)	रोख रक्कम, बँकेतील शिल्लक व प्रतिभूती		
	अ)	रोख रक्कम	
	अ.	लेखापरीक्षकाने प्रत्यक्षपणे रोख रक्कम मोजली आहे किंवा कसे? असल्यास, तारीख द्या.	सर्व व्यवहार, धनादेशांद्वारे/धनाकर्षाद्वारे केलेले होते. कोणताही व्यवहार करण्यासाठी रोख रक्कम हाताळलेली नव्हती.
	ब.	मोजण्यासाठी रोख रक्कम कोणी सादर केली होती? त्याचे नाव व पदनाम द्या. रोख रक्कम ठेवण्यासाठी त्याला प्राधिकृत केले आहेत का? रोख शिल्लक विनिर्दिष्ट मर्यादेत होती किंवा कसे?	लागू नाही.
	क.	रोख पुस्तकाप्रमाणे ती अचूक आहे काय?	लागू नाही.
	ड.	रोख रकमेच्या सुरक्षेसाठी सुरक्षित व्यवस्था आहे काय व व्यवहारातील रोख रक्कम पर्याप्त आहे काय?	लागू नाही.
	इ.	व्यवहारातील रोख रकमेच्या सुरक्षेसाठी पैशाकरिता कोणतीही विमा पॉलीसी आहे आणि विश्वासाहता हमी घेण्यात आली आहे किंवा कसे? असल्यास, प्रत्येक प्रवर्गानुसार विमा काढलेली रक्कम स्पष्ट करा.	लागू नाही.

	ब)	बँकेतील शिल्लक	
	अ.	बँक विवरणपत्रांमध्ये / बँकेच्या पास बुकामध्ये दर्शविलेल्या बँकेतील शिल्लक रकमांचा, बँक पुस्तकाबरोबर मेळ बसतो काय? नसल्यास, कोणतेही पुनर्मेळ विवरणपत्र तयार केले आहे काय? विवरणपत्रे जोडा.	होय, शिल्लक रकमांचा मेळ बसतो.
	ब.	सर्व बँकाकडून शिल्लक रकमांची पुष्टी घेण्यात आली आहे किंवा कसे?	होय, घेण्यात आली आहे.
	क)	प्रतिभूती :	
	अ.	प्रतिभूतीची प्रत्यक्षात पडताळणी करा आणि त्या मंडळाच्या नावे आहेत किंवा कसे ते पहा.	मंडळाने वित्तीय वर्षामध्ये कोणत्याही नियत ठेवी ठेवलेल्या नव्हत्या.
	ब.	लाभांश आणि/किंवा व्याज नियमितपणे जमा करण्यात येते काय आणि प्राप्त झालेल्या व्याजाची तरतूद अचूकपणे मोजली जाते किंवा कसे?	लागू नाही.
	क.	जर प्रतिभूती बँकेत ठेवल्या जात असतील तर संबंधित प्रमाणपत्रे घेतले जातात काय?	लागू नाही.
	ड.	गुंतवणुक नोंदवही ठेवली जाते काय? आणि वेळच्या वेळी गुंतवणुका परत केल्या जातात काय?	लागू नाही.
	इ.	नोंदवहीनुसार एकूण रकमा, खातेवहीबरोबर जुळतात किंवा कसे? नसल्यास, फरक किती आहे?	लागू नाही.

	फ.	परिपक्व झाल्यावर (मुदत संपल्यावर) न मिळालेली रक्कम	लागू नाही.
सात)	स्थावर व जंगम मालमत्ता :		
	अ.	ठेवलेल्या संबंधित नोंदवहया अद्ययावत आहेत काय?	मंडळ कोणतीही स्थावर किंवा जंगम मालमत्ता धारण करीत नाही.
	ब.	प्रत्यक्षपणे पडताळणी केलेली मालमत्ता व घेतलेली यादी. ताळेबंदातील आकडेवारीशी शिल्लक रकमांचा मेळ घाला.	लागू नाही.
	क.	जमिनीसह स्थावर मालमत्तेच्या बाबतीत, मालकी हक्क करारांची पडताळणी करा आणि ती मंडळाच्या नावे आहे किंवा कसे ते पहा.	लागू नाही.
	ड.	आवश्यक असल्यास, मालमत्तेचा यथोचितपणे विमा उतरवलेला आहे काय? असल्यास, तपशील द्या.	लागू नाही.
	इ.	घसारा	
	१.	यथोचित घसारा आकार आहेत काय?	लागू नाही.
	२.	विविध मत्तांवरील घसारा आकाराचा दर नमूद करा.	लागू नाही.
आठ)	अहवाल वर्षातील जमा रक्कम		
	१.	केंद्र सरकारकडून मिळालेली अनुदानाची/कर्जाची रक्कम	निरंक
	२.	लाभार्थ्यांकडून मिळालेली अंशदानाची व नोंदणी शुल्काची रक्कम	जमा झालेली उपकराची रक्कम, वित्तीय वर्षामध्ये मिळालेली अंशदानाची रक्कम व मिळालेली नोंदणी शुल्काची रक्कम रुपये ९,१८,६९,१४२/- इतकी आहे.
	३.	मिळालेली उपकराची रक्कम	
	४.	अन्य कोणताही स्रोत	निरंक

नऊ)	अहवाल कालीन वर्षातील खर्च		
	१.	लाभार्थ्यांना पुरविलेले वित्तीय सहाय्य (योजनानिहाय तपशील द्या)	कोणत्याही लाभार्थ्यांची नोंदणी केलेली नव्हती. म्हणून वर्षभरात लाभार्थ्यांना कोणतेही वित्तीय सहाय्य दिलेले नव्हते.
	२.	प्रशासकीय खर्च (वेतनासह)	अहवाल कालावधीतील प्रशासकीय खर्च रु. ४०,००७/- इतका आहे.
	३.	अन्य शीर्षाखालील खर्च (शीर्षाचा विनिर्देश करा)	निरंक
दहा)	कार्यक्रम (उपक्रम)		
	१.	मंडळाचे विविध उपक्रम नमूद करा.	विविध कल्याणकारी योजना तयार करण्यासाठीची पूर्व तयारीची कामे / चर्चा
	२.	भावी योजनांचे प्रस्ताव	निरंक
अकरा)	सर्वसाधारण		
	१.	दावे	
	अ.	मंडळाविरुद्धच्या सर्व न्यायालयीन प्रकरणांची संख्या	इमारत व बांधकाम कामगार (रोजगाराचे विनियमन व सेवा शर्ती) अधिनियम, १९९६ च्या तरतुदीची अंमलबजावणी न केल्याबद्दल बांधकाम कामगारांच्या केंद्रीय विधि विधानासाठी राष्ट्रीय अभियान समितीने भारत सरकार विरुद्ध जनहित याचिका-रिट याचिका ३१८/२००६ दाखल केली होती.
	ब.	मंडळाने दाखल केलेल्या न्यायालयीन प्रकरणांची संख्या	निरंक

	२.	निरीक्षणे	
	अ.	कोणत्याही केंद्रीय राज्य शासनाच्या प्राधिकरणाने कोणतेही निरीक्षण (तपासणी) केलेले आहे किंवा कसे?	नाही.
	ब.	कोणतेही असल्यास, आदेश/निदेश	लागू नाही.
	३.	प्रस्ताव	
		कोणतेही असल्यास, शासनाकडे प्रलंबित असलेले प्रस्ताव	निरंक
		जोडपत्र - अंतर्गत लेखापरीक्षणाचा अहवाल	अंतर्गत लेखापरीक्षण करण्यात आले नव्हते.
		वैधानिक लेखापरीक्षण	<p>वित्तीय वर्ष २००९-१० ची मंडळाची वैधानिक लेखापरीक्षण पूर्ण करण्यात आले व दिनांक ३-४-२०१३ रोजी अंतिम लेखापरीक्षा अहवाल प्राप्त झाला.</p> <p>एक) २०११ मध्ये त्रिपक्षीय मंडळाची रचना केल्यानंतर लेखापरीक्षकाची नियुक्ती केली होती व लेखा परीक्षा केली होती.</p> <p>दोन) सुरुवातीपासून आजपर्यंत, मंडळासाठी पूर्णवेळ कर्मचारी वर्ग नाही. म्हणून कालमर्यादेचे पालन केले जाऊ शकले नाही.</p>

सही/-
लेखा अधिकारी,
महाराष्ट्र इमारत व
इतर बांधकाम
कामगार कल्याण
मंडळ, मुंबई

सही/-
सचिव,
महाराष्ट्र इमारत व
इतर बांधकाम
कामगार कल्याण
मंडळ, मुंबई

सही/-
कामगार आयुक्त,
महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

सही/-
अध्यक्ष,
महाराष्ट्र इमारत व
इतर बांधकाम
कामगार कल्याण
मंडळ, मुंबई

**महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याणकारी मंडळ,
मुंबई**

३१ मार्च २०१० रोजी संपणा-या वर्षाच्या लेख्यांवरील भारताचे नियंत्रक व
महालेखापरीक्षक यांचा लेखापरीक्षा अहवाल.

महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याणकारी मंडळ, मुंबई च्या ३१ मार्च २०१० रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या लेखांवरील भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचा स्वतंत्र लेखापरीक्षा अहवाल.

आम्ही, नियंत्रक व महालेखा परीक्षक (कर्तव्ये, अधिकार व सेवा शर्ती) अधिनियम, १९७१ याच्या कलम १९ (२) अन्वये तसेच इमारत व इतर बांधकाम कामगार (रोजगाराचे नियमन व सेवा शर्ती) अधिनियम, १९९६ याच्या कलम २७ (३) अन्वये महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याण मंडळ, मुंबई च्या ३१ मार्च २०१० रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या सोबत जोडलेल्या ताळेबंदाची आणि त्या तारखेस संपणाऱ्या वर्षाच्या उत्पन्न व खर्चाची लेखापरीक्षा केली आहे. सदर वित्तीय विवरणपत्रे ही मंडळाच्या व्यवस्थापनाची जबाबदारी आहे. आमच्या लेखापरीक्षेच्या आधारे सदर वित्तीय विवरणपत्रांवर आमचे मत व्यक्त करणे ही आमची जबाबदारी आहे.

२. सदर स्वतंत्र लेखापरीक्षा अहवालात, वर्गीकरण, उत्तम लेखांकन पध्दतीशी अनुरूपता, लेखांकन मानके व प्रकटण मानके केवळ इत्यादींच्या संबंधातील लेखांकन परामर्शांवरील भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक (सीएजी) यांच्या भाष्यांचा अंतर्भाव आहे. कायदे, नियम व विनियम (औचित्यविषयक व विनियमनकारी) आणि कोणतेही असल्यास, कार्यक्षमता-निकासगिरीविषयक पैलू यांचे पालन करण्याच्या संबंधातील वित्तीय व्यवहारांवरील लेखापरीक्षा अभिप्राय, निरीक्षण अहवाल/सीएजी लेखापरीक्षा अहवाल यांमार्फत स्वतंत्रपणे कळविले जातात.

३. सर्वसाधारणपणे, भारतात स्वीकारलेल्या लेखांकन मानकानुसार आम्ही आमची लेखापरीक्षा केली आहे. वित्तीय विवरणपत्रे महत्वाच्या असतकथनापासून मुक्त आहेत किंवा कसे याबद्दल वाजवी खात्री (हमी) देण्यासाठी आम्ही लेखापरीक्षेची योजना करावी व लेखापरीक्षा करावी असे ही मानके फर्मावतात. लेखापरीक्षेत, वित्तीय विवरणपत्रांवरील रकमा व प्रकरणे यांच्या पुष्ट्यर्थ दाखल केलेल्या चाचणी दाखल तपासणीचा समावेश होतो. लेखापरीक्षेत, वापरलेल्या लेखांकन तत्वांच्या व व्यवस्थापनाने केलेल्या महत्वाच्या अंदाजपत्रकांच्या निर्धारणाचा आणि वित्तीय विवरणपत्रांच्या संपूर्ण सादरीकरणाच्या मूल्यमापनाचा समावेश होतो. आम्हाला असा विश्वास वाटतो की, आमची लेखापरीक्षा आमच्या मतासाठी वाजवी आधार (पुष्टी) देते.

४. आमच्या लेखापरीक्षेच्या आधारे, आम्ही असा अहवाल देतो की,

४.१ आमच्या लेखापरीक्षेच्या प्रयोजनार्थ आमच्या माहितीप्रमाणे व विश्वासाप्रमाणे जी आवश्यक होती अशी सर्व माहिती व स्पष्टीकरणे आम्हाला मिळाली आहे.

४.२ इमारत व इतर बांधकाम कामगार (रोजगाराचे नियमन व सेवा शर्ती) अधिनियम, १९९६ याच्या कलम २७ (१) प्रमाणे, मंडळ, योग्य ते लेखे व इतर संबंधित अभिलेख ठेवील आणि भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांच्याशी विचारविनिमय करून विहित करण्यात येईल अशा नमुन्यात वार्षिक लेखा विवरणपत्रे तयार करील. तथापि, लेख्यांचे नमुने, शासनाद्वारे तयार करण्यात येणार नाहीत. मंडळाने, ३१ मार्च २०१० रोजी संपणाऱ्या वर्षाचे ताळेबंद आणि उत्पन्न व खर्च लेखा तयार केला आहे. २००९-२०१० या वर्षाच्या वार्षिक लेख्यांना ५ डिसेंबर २०१६ रोजी घेतलेल्या बैठकीत मंडळाने मान्यता दिली होती.

४.३ आमच्या मते, जेथवर मंडळाने अशी पुस्तके आमच्या तपासणीसाठी सादर केली होती तेथवर, मंडळाकडून योग्य लेखा पुस्तके व इतर संबंधित अभिलेख ठेवण्यात आला आहे.

आम्ही आणखी असाही अहवाल देतो की,

५. उत्पन्न व खर्च

५.१ उत्पन्न

५.१.१ मिळालेला उपकर :

२००९-१० मध्ये उपकर वसुलीच्या खात्यावर उपकर गोळा करणा-यांनी जमा केलेले रुपये ०.१६ कोटी रक्कमेचे धनादेश बाऊन्स झाले. तथापि, उपकराची रक्कम, लेख्यांमध्ये मिळण्यायोग्य म्हणून दर्शविलेली नव्हती, परिणामी, रुपये ०.१६ कोटीने उत्पन्न व मत्ता कमी सांगण्यात आली.

६. सर्वसाधारण :

६.१ रोकड वही न ठेवणे :

मंडळाने, २००९-२०१० या वर्षामध्ये रोकड/बँक वही आणि खातेवही, चलान नोंदवही, धनादेश नोंदवही यांसारखा अन्य मूलभूत अभिलेख ठेवलेला नव्हता. लेखा पुस्तके, बँक विवरणपत्रांच्या आधारे तयार केले होते. मंडळाने, वसूल केलेली उपकराची रक्कम, उपकर गोळा केल्याची तारीख, वित्तप्रेषणाची तारीख, इत्यादींसारखा उपकर गोळा करणाऱ्यांनी वसूल केलेल्या उपकराचा तपशील, रोकडवहीमधील उपकराच्या लेख्यांसाठी घेतलेला नव्हता आणि त्याचा बँक विवरणपत्राबरोबर पुनर्मेळ घातलेला नव्हता. अशा प्रकारे, जमा झालेल्या सर्व उपकराचे वर्षामधील उत्पन्न म्हणून लेखांकन करण्यात आलेले आहे हे आम्ही प्रमाणित करू शकलो नाही.

६.२ लेख्यांची लेखांकन धोरणे व टिपा :

मंडळाच्या वार्षिक लेख्यांमध्ये, लेख्यांच्या टिपा अंतर्भूत केलेल्या नाहीत किंवा लेखे तयार करताना अनुसरलेली लेखांकन पध्दती, घटनापेक्ष दायित्वे, इत्यादींशी संबंधित असलेली लेखांकन धोरणे प्रकट केलेली नव्हती. लेखापरीक्षेमध्ये असे दिसून आले होते की, वार्षिक लेखे तयार करण्यासाठी मंडळाने खर्चाचे उपार्जित तत्वावर लेखांकन केले होते तर, उपकर जमा रकमांचे रोख तत्वावर लेखांकन केले होते.

६.३ उपकर वसुलीच्या खर्चाबाबतचे दायित्वः

इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याण उपकर नियम, १९९८ यांच्या नियम ५ (१) व (२) प्रमाणे, शासकीय कार्यालये, सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रम, स्थानिक प्राधिकरण किंवा उपकर गोळा करणार यांनी वसूल केलेला उपकर, मंडळाकडे हस्तांतरित करण्यात येईल. असे शासकीय किंवा सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रम, वसूल केलेल्या उपकरातून, किंवा यथास्थित, मंडळाकडील मागणीतून (दाव्यातून), गोळा केलेल्या एकूण रकमेच्या एक टक्क्यांपेक्षा अधिक नसेल इतका वसुलीचा प्रत्यक्ष खर्च वजा करू शकतील. जरी अशा शासकीय किंवा सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रमांनी वसुली खर्चाची कोणतीही मागणी (दावा) केलेली नसली तरी, मागणी (दावा) न केलेल्या वसुली खर्चाबाबतच्या दायित्वासाठी कोणतीही तरतूद केलेली नव्हती किंवा कोणत्याही असल्यास, घटनापेक्ष दायित्वाचे अस्तित्व, लेख्यांच्या टिपांमध्ये प्रकट केलेले नव्हते.

६.४ प्रदेय असलेल्या लेखापरीक्षा शुल्कासाठी तरतूद न करणे :-

इमारत व इतर बांधकाम कामगार (रोजगाराचे नियमन व सेवा शर्ती) अधिनियम, १९९६ याच्या कलम २७ (३) प्रमाणे, मंडळाच्या लेख्यांची दरवर्षी भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांच्याकडून लेखापरीक्षा करण्यात येईल आणि अशा लेखापरीक्षेच्या संबंधात केलेला खर्च, मंडळाने, नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांना प्रदेय असेल. तथापि, प्रदेय असलेल्या लेखापरीक्षा शुल्कासाठी कोणतीही तरतूद केलेली नव्हती किंवा दायित्व अस्तित्वात असल्याचे लेख्यांच्या टिपांमध्ये प्रकट केले नव्हते.

७. लेख्यांवरील लेखापरीक्षा भाषांचा परिणाम :

पूर्ववर्ती परिच्छेदामध्ये दिलेल्या भाष्यांचा (Comments) निव्वळ प्रभाव, मत्ता रुपये ०.१६ कोटीने कमी सांगण्यात आले आणि रु. ०.१६ कोटीने खर्चापेक्षा उत्पन्न अधिक असल्याचे कमी सांगण्यात आले.

८. अनुदाने

मंडळाला, २००९-१० या वर्षामध्ये राज्य शासनाकडून किंवा भारत सरकारकडून कोणतेही अनुदान मिळालेले नव्हते.

९. पूर्ववर्ती परिच्छेदांमधील आमच्या अभिप्रायांस अधीन राहून, आम्ही असा अहवाल देतो की, या अहवालाशी संबंधित असलेला ताळेबंद आणि उत्पन्न व खर्च लेखा यांचा लेखा पुस्तकांशी मेळ बसत आहे.

१०. आमच्या मते आणि आमच्या माहितीप्रमाणे व आम्हाला दिलेल्या स्पष्टीकरणांनुसार, वर नमूद केलेल्या महत्त्वाच्या बाबींस आणि या लेखापरीक्षा अहवालाच्या जोडपत्रामध्ये नमूद केलेल्या अन्य बाबींस अधीन राहून उक्त वित्तीय विवरणपत्रे

जेथवर ती, ३१ मार्च २०१० रोजी असल्याप्रमाणे, महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याण मंडळ, मुंबई च्या कारभाराच्या स्थितीच्या ताळेबंदाशी संबंधित असतील तेथवर, आणि

जेथवर ती, त्या तारखेस संपणा-या वर्षाच्या खर्चापेक्षा अधिक असलेल्या उत्पन्नाच्या उत्पन्न व खर्च लेखाशी संबंधित असतील तेथवर,

सर्वसाधारणपणे भारतात स्वीकारलेल्या लेखांकन तत्त्वांशी अनुरूप असलेला सत्य व न्याय्य दृष्टिकोन देतात.

सही/-

ठिकाण : मुंबई

दिनांक : २५/०७/२०१७

भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांच्याकरिता
प्रधान महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-एक

जोडपत्र

- १) स्थिर मत्ता व वस्तुसूची यांची प्रत्यक्ष पडताळणी करण्याची पध्दती :
२००९-२०१० मध्ये मंडळाची कोणतीही स्थिर मत्ता व वस्तुसूची नव्हती.
- २) अंतर्गत नियंत्रण पध्दतीची व अंतर्गत लेखापरीक्षेची अपर्याप्तता :-
मंडळाच्या महसुलाचा प्रमुख स्रोत, उपकर वसुली हा होता, तथापि, राज्य भरातील उपकर गोळा करणा-यांनी वसूल केलेल्या उपकराचा तपशील घेण्याची आणि महसुलाची कोणतीही गळती नव्हती याची खात्री करण्यासाठी बँक खात्यामधील जमा रकमेशी मेळ घालण्याची कोणतीही यंत्रणा नव्हती. अशा प्रकारे, मंडळामधील अंतर्गत नियंत्रण, दुर्बल होते. याशिवाय, मंडळाकडे कोणतीही अंतर्गत लेखापरीक्षा शाखा नव्हती.
- ३) वैधानिक देणी :
३१ मार्च २०१० रोजी असल्याप्रमाणे, कोणतीही वैधानिक देणी अदत्त (थकित) नव्हती.

सही/-

वरिष्ठ लेखापरीक्षा अधिकारी/एसएआर

लेख्यांवरील लेखापरीक्षा भाष्यांचा (Comments) परिणाम

(एक) ताळेबंद

मत्ता :

कमी सांगितलेली रक्कम (अंडरस्टेटमेंट)

परिच्छेद	(रुपये कोटीत)
५.१.१	०.१६
एकूण	०.१६

रुपये ०.१६ कोटीने मत्ता कमी सांगितली आहे.

(दोन) उत्पन्न व खर्च लेखा :

खर्चापेक्षा उत्पन्न अधिक असल्याचे कमी सांगणे

परिच्छेद	(रुपये कोटीत)
५.१.१	०.१६
एकूण	०.१६

रुपये ०.१६ कोटीने कमी सांगितलेल्या खर्चापेक्षा उत्पन्न अधिक झाले.

सही/-

वरिष्ठ लेखापरीक्षा अधिकारी / एस ए आर

**Government of Maharashtra
Labour Department**

**Maharashtra Building and Other Construction
Workers' Welfare Board, Mumbai.**

**3rd Annual Report
Year 2009 - 2010**

**Maharashtra Building and other Construction Workers
Welfare Board, Mumbai**

INDEX

Sr. Nos.	Particulars	Page No
1.	Board of Directors	1
2.	Regional Offices with address and Membership	2
3	Meetings and Internal Audit	3
4.	Cash Bank Balance and Securities	4 - 5
5.	Movable and Immovable Properties	6
6.	Receipt during the year under Report/Expenditure during the year under Report/Activities/ Litigations	7
7.	Inspections/Proposals	8
8.	Audit Report of the Comptroller & Auditor General of India on the Accounts for the Year ended 31 March 2010	9 - 13
9.	Annexure	14
10.	Effects of Audit Comments on Accounts	15

FORM NO VIII

(See Rule 44)

Maharashtra Building and other Construction Workers Welfare Board, Mumbai

Annual Report for the Financial Year 2009-10

I)	BOARD		
	1.	Full Registered Address	Office of the Commissioner of Labour, Kamgar Bhavan, E-Block, C-20, BKC, Bandra (E), Mumbai-400051
	2.	Date Of Constitution	1 Government of Maharashtra Industry Energy & Labour, Notification Dated 4 th August, 2007.
	3.	Name Of Chairperson	1 Shri. Arvind Kumar, Labour Commissioner, Maharashtra State, Mumbai From 20.02.2009 to 23.05.2011
	4.	Members of the Board	(I) Members of The State Government
			1 Director, Industrial Safety and Health Maharashtra State, Mumbai
			2 Superintendent Engineer and Deputy Secretary (Building), Public Works Department, Mantralay, Mumbai
			3 Welfare Commissioner, Maharashtra State Workers Welfare Board, Mumbai.
			4 Deputy Secretary, Labour Department, Mantralay, Mumbai
			II Member Secretary
			1 Deputy Labour Commissioner (Rural Wing), Mumbai

	5.	Regional Offices With Address (If Any):-	The Board has no separate Regional Offices. The work of the board is entrusted to the staff and officers of the Labour Commissionerate. The addresses of the Regional Offices of the Labour Commissionerate are as follows:-
			1. Additional Commissioner of Labour, Konkan Division, Kamgar Bhavan, E-Block, C-20, BKC, Bandra (E), Mumbai-400051
			2. Additional Commissioner of Labour, Bangla no 5. Pune-Mumbai Road, Shivaji Nagar, Pune- 411005
			3. Additional Commissioner of Labour, Bhosala Chambers, House No.240, Civil Lines, Nagpur- 440001
			4. Deputy Commissioner of Labour, Maljipura, Station Road, Aurangabad.
	6.	Number Of staff of the Board with grade wise (including Regional Offices)	The Work of the Board is entrusted to the Officers and Staff of the Labour Commissionerate.
II)	Membership		
	(i)	Number of beneficiaries registered with the board	Nil
	(ii)	Number of registered employers:-	Nil
	(iii)	Number of beneficiaries registered during the audit period:-	Nil

III)	Meetings		
		State the numbers meetings held with dates during the year and names of the members remaining absent	Two
	Sr. No.	Date of Meeting	Name of Member Absent
	1	19.05.2009	NA
	2	14.10.2009	NA
IV	Audit		
	(i)	The date of last Audit	Audit for the period of 2007-08 to 2011-12 was conducted during the period 28.03.2012 to 11.05.2012.
	(ii)	Have any irregularities been mentioned in the previous audit if so, state the position regarding thereof :-	NA.(First Audit)
V	Internal Audit		
	a	Is there a formal internal audit system in operation	There was no formal Internal Audit system in operation during the year.
	b	Any special areas which are taken up by a internal auditor ? If yes, list them:-	NA
	c	Who had done the internal audit? Whether the internal auditor from the panel of auditors?	NA
	d	State whether there is proper co- ordination between the government auditor and the internal auditor	NA

	e	Whether recommendations made by the internal auditor have been complied with by the Board? If no, specify them.	NA
VI)	Cash,Bank Balances and Securities		
	A	Cash	
	a)	Whether the cash is counted physically by the auditor? if yes give the date	All the transactions were done by Cheques /Demand drafts. Cash was not handled for carrying out any transactions.
	b)	Who produced the cash for counting? Give his name and designation. Is he authorised to keep cash? Whether the cash balances was within the limits stipulated?	NA
	c)	Is it correct according to cash book?	NA
	d)	Are arrangement for safety of cash in safe and cash in transit adequate?	NA
	e)	Whether any insurance policy for money-in transit, cash, in safe and fidelity guarantee is taken out? if yes, specify the sum insured against each category	NA

	B	Bank Balances		
		a.	Do the bank balances shown in bank statements/pass book tally with the bank book? If not, whether any reconciliation statement is prepared? Attach statements.	Yes, the balances tally.
		b.	Whether confirmation of balance are obtained from all the banks	Yes, Obtained.
	C	Securities:-		
		a	Verify securities physically and see whether they are in the name of the Board.	There was no fixed deposit made during that financial year by the Board.
		b	Are dividends and /or interests being dully collected and whether provision of accrued interest is calculated correctly?	NA
		c	If securities are lodged with the bank are relevant certificates obtained?	NA
		d	Is investment register is kept and return up to date?	NA
		e	Whether the aggregate amounts as per the register tallies with the ledger? If not, what is the quantum of	NA

			difference?	
		f	Amount not received upon maturity.	NA
VII)	Movable and Immovable Properties :-			
	a	Are relevant registers maintained upto date?		The Board is not holding any movable/ immovable property.
	b	Verified property physically and obtained list. Do the balances tally with balance sheet features?		NA
	c	In case of immovable properties including land, verify title deeds and see whether they are in the name of the Board.		NA
	d	Is the property dully insured whether necessary? If so, give details.		NA
	e	Depreciation		
		1	Is due depreciation charges?	NA
		2	State the rates of depreciation charged on various assets	NA
VIII	Receipt During The Year Under Report			
	1	Amount of grants/loans received from the central government.		Nil
	2	Amount of contribution AND registration fees received from the beneficiaries.		The amount of cess collected, amount of contribution received during the financial year and amount of registration fees received is Rs.9,18,69,142/-
	3	Amount of cess received.		
	4	Any other source.		Nil
IX.	Expenditure During The Year Under Report			

	1	Financial Assistance provided to the beneficiaries (give the details scheme wise)	No beneficiaries were registered. Hence no financial benefit given to the beneficiaries during the year.
	2	Administrative Expenditure (including salary)	Administrative expenses are Rs.40007/- for the period.
	3	Expenditure on other heads (Specify the heads)	Nil
X.	Activities:-		
	1	State the various activities of the Board.	Preparatory work discussions for Framing of the various welfare schemes.
	2	Proposals for the future schemes.	Nil
XI	General		
	1	Litigations	
	a	Number of court cases against Board :-	A public interest litigation-Writ Petition 318/2006, National Campaign Committee for Central Legislation on Construction Labours against Union of India for non-implementation of provisions of Building and Other Construction Workers (Regulation of Employment and Condition of Service) Act, 1996.s
	b	Number of court cases filed by the Board. :-	Nil

	2	Inspections	
	a	Whether any inspection has been carried out by any Central State Government Authority.-	No
	b	Orders/directions issued if any	NA
	3	Proposals	
		Pending proposals if any with the Government	Nil
		Annexure – Internal Auditors Report. Statutory Audit	No Internal Audit was Conducted. The Statutory Audit of the Board for the Financial Year 2009-10 was completed and Final Audit Report was received on 03.04.2013. i) After the constitution of the tripartite Board in 2011, the auditor was appointed and the audit was conducted. ii) Since the beginning till date there is not independent full time staff. Hence the timeline could not be followed.

**Sd/-
Accounts Officer
Maharashtra Building
and Other Construction
Workers' Welfare
Board, Mumbai.**

**Sd/-
Secretary
Maharashtra Building
and Other Construction
Workers' Welfare
Board, Mumbai.**

**Sd/-
Labour Commissioner
Maharashtra State
Mumbai**

**Sd/-
Chairman
Maharashtra Building
and Other Construction
Workers' Welfare
Board.**

**Maharashtra Building & Other Construction Workers'
Welfare Board, Mumbai.**

**Audit Report of the Comptroller & Auditor General of India
on the Account for the year ended 31st March 2010**

Separate Audit Report of the Comptroller & Auditor General of India on the Accounts of Maharashtra Building and Other Construction Workers' Welfare Board, Mumbai for the year ended 31 March 2010.

We have audited the attached Balance Sheet of Maharashtra Building and Other Construction Workers' Welfare Board, Mumbai for the year ended 31 March 2010 and the Income & Expenditure Account for the year ended on that date under Section 19(2) of the Comptroller & Auditor General's (Duties, Powers & Conditions of Service) Act, 1971 read with Section 27(3) of the Building and Other Construction Workers'(Regulation of Employment and Conditions of Service) Act, 1996. These Financial Statements are the responsibility of the Board's Management. Our responsibility is to express an opinion on these Financial Statements based on our audit.

2 This Separate Audit Report contains the comments of the Comptroller & Auditor General of India (CAG) on the accounting treatment only with regard to classification, conformity with the best accounting practices, accounting standards and disclosure norms, *etc.* Audit observations on financial transactions with regard to compliance with the Laws, Rules & regulations (Propriety and Regularity) and efficiency-cum-performance aspects, *etc.* if any are reported through Inspection Reports/CAG's Audit Reports separately.

3 We have conducted our audit in accordance with Auditing Standards generally accepted in India. These standards require that we plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the Financial Statements are free from material misstatements. An Audit includes examining, on a test basis, evidences supporting the amounts and disclosure in the Financial Statements. An Audit also includes assessing the accounting principles used and significant estimates made by the management, as well as evaluating the overall presentation of Financial Statements. We believe that our audit provides a reasonable basis for our opinion.

4 Based on our audit, we report that

4.1 We have obtained all the information and explanations, which to the best of our knowledge and belief were necessary for the purpose of our audit.

4.2 As per section 27(1) of the Building and Other Construction Workers' (Regulation of Employment and Conditions of Service) Act, 1996 the Board shall maintain proper accounts and other relevant records and prepare an Annual Statement of Accounts in such form as may be prescribed in consultation with the Comptroller and Auditor General of India. However, the formats of accounts are not prescribed by the Government. The Board has prepared a Balance Sheet and Income and Expenditure Account for the year ended 31st March 2010. The Annual Accounts for the year 2009-10 were approved by the Board in the meeting held on 05 December 2016.

4.3 In our opinion, proper books of accounts and other relevant records have been maintained by the Board in so far as it appears from our examination of such books.

We further report that:

5. Income and Expenditure

5.1 Income

5.1.1 Cess received

Cheques amounting to ` 0.16 crore deposited by cess collectors on account of cess collection, in 2009-10 had bounced. However, the amount of cess was not shown as receivable in accounts resulting in understatement of income and understatement of asset by ` 0.16 crore.

6. General

6.1 Non maintenance of Cash Book

The Board has not maintained the Cash/Bank Book and other basic records such as Ledger, challan register; cheque register during the year 2009-10. The books of accounts were prepared based on Bank Statements. The Board did not obtain the details of cess collected by the cess collectors such as the amount of cess collected, the date of cess collection, date of remittances, *etc.* to account for the cess in the cash book and reconcile the same with the bank statements. Thus, it is not possible to certify whether all the cess receipts have been accounted as income during the year.

6.2 Accounting policies and notes to accounts

The Annual Accounts of the Board did not contain Notes to Accounts nor were the Significant Accounting Policies as regards the system of accounting, contingent liabilities etc. followed in the preparation of Accounts, disclosed. It was seen in audit that Expenditure was accounted by the Board on accrual basis while cess receipts were accounted on cash basis for preparing the Annual Accounts.

6.3 Liability towards cess collection expenses

As per Rule 5(1) and (2) of The Building and Other Construction Workers' Welfare Cess Rules, 1998, cess collected shall be transferred by Government offices, Public Sector undertakings, local authority or cess collector to the Board. Such Government or Public Sector undertakings may deduct, from the cess collected or claim from the Board, as the case may be, actual collection expenses not exceeding one *percent* of the total amount collected. Though, no claim for the collection expenses was raised by the such Government or Public Sector undertakings, neither provision for the liability was made nor the existence of contingent liability towards the unclaimed collection expenses if any, disclosed in the Notes to Accounts.

6.4 Non provision for audit fees payable

As per Section 27(3) of the Building and Other Construction Workers (Regulation of Employment and Conditions of Service) Act 1996 the Accounts of the Board shall be audited by the Comptroller and Auditor General of India (C&AG) annually and any expenditure incurred in connection with such audit shall be payable by the Board to C&AG. However, neither provision towards audit fees payable was made nor the existence of liability disclosed in Notes to Accounts.

7. Effect of Audit Comments on Accounts

The net impact of the comments given in the preceding paragraphs is understatement of Assets by ` 0.16 crore and understatement of excess of income over expenditure by ` 0.16 crore.

8. Grants

The Board did not receive any grants from State Government or Government of India during the year 2009-10.

9. Subject to our observations in the preceding paragraphs, we report that the Balance Sheet and Income & Expenditure Account dealt with by this report are in agreement with the books of accounts.

10. In our opinion and to the best of our information and according to the explanations given to us, the said Financial Statements subject to the significant matters stated above and other matters mentioned in Annexure to this Audit Report give a true and fair view in conformity with accounting principles generally accepted in India.

In so far as it relates to the Balance Sheet, of the State of affairs of the Maharashtra Building and Other Construction Workers' Welfare Board, Mumbai as at 31 March 2010; and

In so far as it relates to the Income & Expenditure Account of excess of income over expenditure for the year ended on that date.

Sd/-

Place: Mumbai
Date: 25.07.2017

For and on behalf of C&AG of India
Pr. Accountant General (Audit I)

Annexure

1) System of physical verification of fixed assets and inventory

The Board did not have any fixed assets and inventory during the year 2009-10.

2) Adequacy of internal control system and internal audit

The major source of revenue of the Board was cess collection. However, there was no system to obtain details of cess collected by the cess collectors throughout the State and reconcile the same with the credit in the bank account to ensure that there is no leakage of revenue. Thus, the internal control in the Board was weak. Further, the Board did not have an internal audit wing.

3) Statutory Dues.

No statutory dues were outstanding as on 31 March 2010.

Sd/-

Sr. Audit Officer/SAR

Effects of Audit Comments on Accounts

(I) Balance Sheet

Assets:

Understatement

Para	(` in crore)
5.1.1	0.16
Total	0.16

Assets are understated by ` 0.16 crore

II) Income and Expenditure Account

Understatement of excess of income over expenditure

Para	(in crore)
5.1.1	0.16
Total	0.16

Excess of income over expenditure understated by ` 0.16 crore

Sd/-

Sr. Audit Officer/SAR